

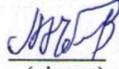

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут (вказати назву інституту)
Кафедра (вказати назву кафедри)

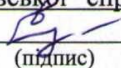
СИЛАБУС
ФІНАНСОВА АРХІТЕКТОНІКА (ОК6)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

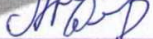
 Дубина М.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«31» 08 2023 р.

Розробник: Парубець О. М., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування
(назва кафедри)

Протокол від «31» 08 2023 р. № 15

Узгоджено з гарантом освітньої програми: Дубина М. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Тип дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	2 курс, 3 семестр, спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Викладач	Парубець О. М., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук
Профайл викладача	https://fbss.stu.cn.ua/kafedra/zagalna-informacziya/parubecz-olena-mykolayivna/
Контакти викладача	Чернігів, вул. Шевченка, 95, корп.1 каб. 317. E-mail: olena.parubets@gmail.com

1. Анотація курсу. Вивчення дисципліни «Фінансова архітектоніка» обумовлено необхідністю оволодіння знаннями щодо сутності фінансової архітектоніки як науки про створення та принципи побудови фінансових систем різних рівнів та їх реформування під впливом глобалізаційних та інтеграційних викликів, процесів цифровізації економіки і суспільства.

«Фінансова архітектоніка» є обов'язковою дисципліною освітньо-наукової програми третього рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», яка формує розуміння використання властивостей фінансової архітектоніки для підвищення функціонування сфер і ланок світової та національної економічної та фінансової систем. Сторінка курсу в Moodle: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=3391>

2. Мета та цілі курсу. Метою викладання дисципліни «Фінансова архітектоніка» є закріплення та розвиток спеціальних компетентностей доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», в області формування і функціонування фінансової архітектоніки як нової парадигми економічного розвитку країн світу та набуття практичних навичок щодо планування, прогнозування та управління змінами, що відбуваються у фінансовому середовищі та викликають необхідність реформування світової та національної фінансових систем. Основна мета курсу – оволодіння теоретико-методологічними основами фінансової архітектоніки, набуття практичних навичок щодо управління інструментами фінансової архітектоніки, а також виявлення проблем та обґрунтування напрямів реформування фінансової архітектоніки в сучасних умовах.

Результатом вивчення дисципліни «Фінансова архітектоніка» є розвиток наступних загальних (ЗК) та спеціальних (СК) **компетентностей:**

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми та вирішувати науково-прикладні завдання.

СК01. Здатність проводити наукові дослідження на основі новітніх знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування та досягати наукових результатів.

СК03. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики у сфері фінансів, банківської справи та страхування, приймати інноваційні фінансові рішення.

СК04. Здатність вирішувати комплексні завдання формування фінансової політики за рахунок застосування інструментарію монетарного та фіскального стимулювання економічного зростання.

СК06. Здатність до проведення наукових досліджень функціонування ринку фінансових послуг в розрізі його структурних елементів, їх взаємодії та розвитку фінансових посередників.

3. Результати навчання. Навчальна дисципліна «Фінансова архітектоніка» має допомогти сформувати наступні програмні результати навчання:

ПР03. Знати концептуальні та методологічні основи проведення наукових і прикладних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та мати навички, необхідні для створення фінансових інновацій.

ПР08. Знати специфіку та основні тенденції еволюції фінансової науки, сучасні напрямки її розвитку, розуміти закономірності функціонування та взаємозв'язку між різними компонентами фінансової системи.

ПР10. Вміти використовувати відповідний методичний інструментарій для здійснення емпіричних досліджень сучасних тенденцій розвитку ринку фінансових послуг та його структурних елементів.

ПР12. Знати фундаментальні закономірності та інструменти монетарної політики, розуміти особливості їх використання в різних умовах макроекономічного розвитку.

ПР15. Знати теоретико-методологічні основи розробки та реалізації фінансової політики держави в різних умовах макроекономічного розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни ЗВО ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» повинен

знати:

- основні дефініції сучасної фінансової архітекτονіки як на національному, так і світовому рівнях;
- передумови та етапи розвитку сучасної фінансової архітекτονіки;
- теоретичні положення та методичні основи функціонування фінансової системи в макроекономічному середовищі;
- особливості фінансової архітекτονіки як адаптивної і гнучкої системи реагування на зовнішні та внутрішні трансформації світової економіки;
- формування сучасної інституціональної фінансової архітекτονіки як основи забезпечення національної конкурентоспроможності;
- сучасні фінансові технології та сферу їх застосування;
- структуру світової і національної фінансових систем;

вміти:

- володіти методологічним інструментарієм фінансової архітекτονіки;
- аналізувати сучасні проблеми в сфері розвитку світової фінансової архітекτονіки;
- визначати синергетичний ефект від взаємодії складових світової та національної фінансових систем;
- визначати вплив ендогенних і екзогенних факторів на зміни структури фінансової архітекτονіки;
- розраховувати мультиплікативний ефект функціонування архітекτονіки міжнародного фінансового середовища;
- аналізувати систему показників і індикаторів, що характеризують стабільність фінансових систем;
- розробляти висновки і пропозиції щодо покращення фінансової архітекτονіки в сучасних умовах.

володіти:

- навичками виявлення проблем та здатністю їх вирішення; генерації нових наукових ідей;
- навичками підбору засобів та методів для дослідження;
- вмінням використання наукових методів та підходів, аналітичних даних при дослідженні проблематики реформування фінансової архітекτονіки.

4. Пререквізити. Передумовою для вивчення курсу «Фінансова архітектоніка» є:

- базові знання у сфері економічних і фінансових відносин;
- розуміння сутності та структури фінансової системи;
- усвідомлення проблем, загроз і ризиків функціонування світової і національної фінансових систем в сучасних умовах;
- вміння проводити оцінку ефективності і результативності функціонування сфер і ланок світової і національної фінансових систем.

5. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин денна/заочна
Лекції	16/6
Практичні заняття	14/6
Самостійна робота	90/ 108
Індивідуальне завдання – розрахункова графічна робота/курсорова робота	–
Всього кредитів	4 кредити (120 годин)

Форма проведення занять – лекційні, практичні, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, презентацій, навчальної та наукової літератури, електронних ресурсів, відеоматеріалів.

6. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції розвитку фінансової архітекtonіки

Тема 1. Сутність та структура фінансової архітекtonіки

Передумови розвитку фінансової архітекtonіки. Детермінанти побудови фінансової архітекtonіки. Сутність понять «фінансова архітекtonіка» та «фінансова архітектура», їх відмінність. Компоненти та принципи фінансової архітекtonіки. Методологія побудови фінансової архітекtonіки. Підходи до визначення сутності фінансової архітекtonіки. Інституційна та регулятивна складові фінансової архітекtonіки. Сучасні тенденції розвитку фінансової архітекtonіки. Причини старіння фінансової архітектури.

Тема 2. Взаємозалежність фінансової архітекtonіки і фінансової системи

Сутність і структура світової і національної фінансової архітекtonіки. Вплив фінансової архітекtonіки на сучасний стан світової і національної фінансових систем. Взаємозв'язок фінансової архітекtonіки і перспектив розвитку світової і національної фінансових систем. Ендогенні і екзогенні фактори впливу на стан фінансової архітекtonіки і фінансових систем. Методи зниження сукупних ризиків фінансової архітекtonіки.

Тема 3. Архітекtonіка глобальної системи міжнародних фінансових центрів

Історичні аспекти становлення і розвитку світових фінансових центрів. Сутність та характеристика світових фінансових центрів. Місце світових фінансових центрів у глобальній фінансовій архітектурі. Класифікація міжнародних фінансових центрів. Особливості функціонування світових фінансових центрів. Класифікація світових фінансових центрів. Місце світових фінансових центрів у глобальній фінансовій архітектурі. Етапи розвитку світових фінансових центрів. Основні вимоги до створення і функціонування світового фінансового центру. Особливості діяльності офшорних центрів. Основні типи офшорних центрів. Міжнародні фінансові центри та їх роль у світовій економіці.

Змістовий модуль 2. Напрямки реформування фінансової архітекtonіки

Тема 4. Вплив глобалізації на стан фінансової архітекtonіки

Економічна глобалізація як підґрунтя зміни фінансової архітекtonіки. Необхідність реформування фінансової архітекtonіки в сучасних умовах посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів. Напрямки реформування фінансової архітекtonіки в умовах інформатизації та цифровізації економіки. Глобальна реформа міжнародного банківського сектору. Створення регіональних резервних валют. Напрями реформування світової фінансової архітекtonіки. Особливості наслідки фінансової глобалізації.

Тема 5. Архітекtonіка міжнародних фінансових інститутів

Роль міжнародних фінансових організацій і інститутів у трансформації сучасної світової фінансової архітекtonіки. Результати і перспективи співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями і інститутами. Фінансові інститути Європейського Союзу та їх роль у трансформації світової фінансової архітекtonіки. Роль міжнародних фінансових організацій і інститутів в трансформації сучасної світової фінансової архітекtonіки. Вплив міжнародних фінансових інститутів на економічний розвиток країн світу.

Змістовий модуль 3. Перспективи розвитку фінансової архітекtonіки

Тема 6. Сучасні фінансові технології та інструменти розвитку фінансової архітекtonіки

Поняття та класифікація фінансових інструментів. Сучасні фінансові інструменти розвитку фінансової архітекtonіки. Класифікація фінансових інструментів розвитку

фінансового ринку. Інструменти фінансового інжинірингу. Перспективи розвитку фінансового інжинірингу. Інструменти управління фінансовими ризиками. Інструменти модернізації фінансової сфери. Історичні аспекти та передумови розвитку фінансових технологій. Сутність і види фінансових технологій. Фактори, які сприяють розвитку фінансових технологій у світі. Сучасні фінансові технології та сфера їх застосування. Інвестиційні платформи як напрям фінансових технологій.

Тема 7. Фінансова архітектоніка як потенціал розвитку національної і світової економіки

Теоретичні основи формування фінансової архітектоніки як основи розвитку економіки країн світу. Роль і місце фінансової архітектоніки у забезпечення світового соціально-економічного розвитку. Роль і значення фінансової архітектоніки у забезпечення сталого розвитку економіки України. Стратегія і тактика економічної і фінансової політики України. Міжнародна економічна і фінансова політики. Фінансовий механізм забезпечення розвитку світової економіки в сучасних умовах. Фінансовий механізм забезпечення розвитку економіки України в сучасних умовах.

Тематика практичних занять

- Тема 1. Сутність та структура фінансової архітектоніки.
- Тема 2. Взаємозалежність фінансової архітектоніки і світової фінансової системи.
- Тема 3. Архітектоніка глобальної системи міжнародних фінансових центрів.
- Тема 4. Вплив глобалізації на стан фінансової архітектоніки.
- Тема 5. Архітектоніка міжнародних фінансових інститутів.
- Тема 6. Сучасні фінансові технології та інструменти розвитку фінансової архітектоніки.
- Тема 7. Фінансова архітектоніка як потенціал розвитку національної і світової економіки.

Тематика самостійної роботи

- Тема 1. Сутність та структура фінансової архітектоніки.
- Тема 2. Взаємозалежність фінансової архітектоніки і світової фінансової системи.
- Тема 3. Архітектоніка глобальної системи міжнародних фінансових центрів.
- Тема 4. Вплив глобалізації на стан фінансової архітектоніки.
- Тема 5. Архітектоніка міжнародних фінансових інститутів.
- Тема 6. Сучасні фінансові технології та інструменти розвитку фінансової архітектоніки.
- Тема 7. Фінансова архітектоніка як потенціал розвитку національної і світової економіки.

7. Система оцінювання та вимоги.

Загальна система оцінювання курсу	Оцінка курсу «Фінансова архітектоніка» охоплює поточний контроль (робота на практичному занятті; самостійна робота; модульні контрольні роботи) – 60 балів (60%) і підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів (40%). Всього - 100 балів. Підсумковий контроль проводиться у вигляді екзамену під час заліково-екзаменаційної сесії за трьома завданнями: два теоретичних питань (до 10 балів кожне, тобто до 20 балів), та практичне завдання (до 20 балів). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до екзаменаційної оцінки.
Вимоги до самостійної роботи	Передбачено виконання індивідуальних завдань у вигляді самостійної роботи, в процесі виконання якої з'ясується ступінь засвоєння понятійно-термінологічного апарату та основних положень курсу «Фінансова архітектоніка», вміння комплексно розкрити конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові питання, проводити наукові дослідження. Тематика індивідуальної роботи обговорюється та визначається на початку семестру. Теоретичною основою для

	виконання є навчальна та наукова література, електронні ресурси, відеоматеріали, опорний конспект і презентації лекцій. Захист індивідуального наукового завдання є обов'язковим і здійснюється у формі презентації під час останнього практичного завдання.
Практичні (лабораторні) заняття	У ході практичних занять здійснюється засвоєння лекційного матеріалу, розглядаються теоретичні питання відповідно теми заняття, проводяться опитування здобувачів, докладно розбираються окремі питання та стандартизоване поточне тестування з використанням системи дистанційного навчання Moodle, обговорюється презентація проведених наукових досліджень з відповідної теми курсу. Оцінювання роботи здобувачів відбувається згідно з вимогами зазначеними у робочій програмі дисципліни та критеріями, відображеними у матеріалах методичного забезпечення дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав в повному обсязі передбачених робочою програмою всіх видів навчальної роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (20), він не допускається до складання екзамену під час сесії, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Види робіт та форма контролю		Кількість балів	
		Денна форма	Заочна форма
1	Виконання тестових та практичних завдань за темами курсу (5 завдань × 5 балів)	0...25	0...15
2	Виконання індивідуального наукового дослідження (контрольної роботи)	0...15	0...25
3	Виконання модульної контрольної роботи №1	0...10	0...10
4	Виконання модульної контрольної роботи №2	0...10	0...10
Усього поточний і проміжний модульний контроль		0...60	0...60
Семестровий контроль (екзамен)		0...40	0...40
Разом		0...100	0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані лабораторні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (25), він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний диференційований залік складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямами курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні лабораторних, контрольних та розрахунково-графічних робіт (КР/КП) (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення

академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література.

Основна

1. Карлін М.І. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник: 2 вид., доповн. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 364 с.
2. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави : навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.
3. Савастєєва О.М. Фінансові системи зарубіжних країн : навчальний посібник. К.: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 177 с.
4. Fisher R. State and local public finance. New York, NY : Routledge, 5th Edition, 2023.
5. Heckel M.; Waldenberger F. The Future of Financial Systems in the Digital Age 2022.
6. Hubbard R. Money, banking, and the financial system. Columbia University, Anthony Patrick O'Brien, Lehigh University. Hoboken, NJ : Pearson Education, 2022.
7. Larreur Ch-H. Structured finance. Hoboken, NJ: Wiley, 2021

Допоміжна

1. Парубець, О. М., Ільчук, В. П., Сугоняко Д. О. Місцеві фінанси : навч. посіб. Чернігів, 2020. 344 с.
2. Фінансове право України: навчальний посібник / М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с.
3. Bindseil U. Tiered CBDC and the Financial System. Working Paper Series. 2020. No. 2351. URL : <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3513422>
4. Brunnermeier M., Sockin M., Xiong W. China's Model of Managing the Financial System. *The Review of Economic Studies*. 2022. Vol. 89. Issue 6. P. 3115–3153. DOI : 10.1093/restud/rdab098
5. Melnyk V., Sidelnykova L., Sosnovska O., Zhytar M., Navolokina A. Synergy in the regulation of stock, credit, currency and insurance segments of the financial architecture of national economy. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2022. No. 2(43). P. 85–94.
6. Melville, Alan, International financial reporting : a practical guide / Alan Melville, FCA, BSc, Cert. Ed. Harlow, England ; New York : Pearson, 2022
7. Pedersen, Niels (Chartered accountant), Financial technology : case studies in fintech innovation. Niels Pedersen. London ; New York, NY : Kogan Page, 2021
8. Zakharin S., Duka A., Parubets O., Zabashtansky M., Ryzhikova N. New Statistical and Econometric Approaches to the Modeling of Budget Policy on the Example of Tax Revenues and Information Management. *Journal of Information Technology Management (JITM)*. 2021. Special Issue. P.115–127. DOI : 10.22059/JITM.2021.80741.

Електронні ресурси

1. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
2. Офіційний сайт Державної Казначейської служби України. URL : <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.

3. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL : <https://fiu.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції і розвитку URL : <https://www.ebrd.com/ru/home.html>
7. Офіційний сайт Європейського інвестиційного банку URL : <https://www.eib.org/en/index.htm>
8. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL : <https://www.imf.org/ru/Home>
9. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL : <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
10. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL : <https://www.minregion.gov.ua/about/>
11. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
12. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua/>.
13. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL : <https://thedigital.gov.ua/>

